

NÉPI EGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Olvós-u.) 16, Telefon 15 17-53
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2, Telefon 22-40
Kéziratokat nem örlünk meg. Szerkesztőségi fogadó óra csütörtökön 10-18 óráig.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: KURKÓ GYÁRFÁS

Bejegyezte a brassói törvényszékben G. II. 1768/1944 szám alatt

Engedélyezte: Cenzura Militară a Preslei sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 4500 lei

HIRDETÉSI DÍJAK: Keretes hirdetések: Hirdetési oldalon előírás nélkül 500 lei, szövegszerűen előírás nélkül 700 lei négyzetcentiméterenként. Gyászjelentés 600 lei négyzetcentiméterenként. Díjak előre fizetendők. Kiadón. Órák d. e. 8-2, d. u. 3-5.

Amerikai rádióállomás közli:

Végeleges a volt ellenséges államok határkérdéseinek az elrendezése

Közlük az olasz, román, bolgár, magyar és finn békeszerződések tervezeteinek szövegét

(Párizs.) Alig néhány nap választ el a július 29-re Párizsba összehívott általános békeértekezlet megnyitásától, érthető tehát, hogy a nemzetközi érdeklődés homlokterében a közelgő békekötés áll. E béketárgyalásokra már minden előkészület megtörtént.

A volt ellenséges államoknak is kiküldték a meghívókat

A 21 győztes nemzet meghívása után az öt volt ellenséges állam kormányainak is kézbesítették a hivatalos meghívókat. A francia sajtóügynökség jelentése szerint a francia kormány Magyarországnak már megküldte a hivatalos meghívót. Mint Rómából jelentik, az olasz külügyminiszter közölte, hogy Olaszországot hiva-

talosan meghívta a békeértekezletre. Valószínű tehát, hogy Románia, Bulgária és Finnország szintén megkapta már a hivatalos meghívókat.

Valamennyi érdekelt országban most folyik a küldöttségek végleges összeállítása a béketárgyalásokra. Hir szerint a magyar küldöttség vezetője Gyöngyössi külügyminiszter lesz. Magyarországot érdekel összesen 12 tagból álló küldöttség fogja képviselni Párizsban.

Amerika hangja a határkérdésekről

(Newyork.) A július 29-én megnyíló békeértekezlettel foglalkozva az „Amerika Hangja” rádióállomás a következőket köz-

lí: A Németország öt volt csatlósállamaira vonatkozó határkérdéseket véglegesen megoldották a Külügyminiszterek Tanácsának értekezletén. Több kérdés azonban még elrendezetlen és ezek között a legfontosabb a dunai szabad hajózás.

Az amerikai rádióállomás ezután az öt volt ellenséges állam békeszerződés-tervezetének katonai záradékaival foglalkozva azt mondja, hogy ezek a korlátozások mindaddig érvényben maradnak, amíg azokat a békeértekezleten képviselt államok nem módosítják. Ha pedig Németország volt csatlósait felveszik az Egyesült Nemzetek Szervezetébe, e katonai záradékok módosítása csak az ENSZ Biztonsági Tanácsának hozzájárulásával történhet.

Nyilvánosságra hozzák a béketervezetek szövegét

(Newyork.) Byrnes James, az Egyesült Államok külügyminisztere hétfőn este táviratot küldött Molotov szovjet, Bevin angol és Bidault francia külügyminisztereknek és hozzájárulásukat kérte a Németország volt csatlósaiával való békeszerződés-tervezetek hivatalos szövegének közzétételéhez a négy fővárosban. Ezeket a béketervezeteket, mint ismeretes, a Külügyminiszterek Tanácsa párisi értekezletei során készítette el.

A „România Liberă” fővárosi lap az első oldalon nagy címbetűkkel közli, hogy az Olaszországgal, Finnországgal, Romániával, Bulgáriával és Magyarországgal való békeszerződés-tervezetekből fontos kiadvatok jelentek meg a „Newyork Herald Tribune” című amerikai lapban. E szerint a Szovjetszövetség, Nagybritánia és Franciaország kormányai beleegyezésüket adták Byrnes amerikai külügyminiszternek a béketervezetek nyilvánosságra hozatalára vonatkozó javaslatához. Valószínű tehát, hogy már a holnapi nap folyamán a román sajtó is részletesen közölheti a tervezeteket.

Bukaresti jelentés szerint a békekötés munkálataira alakított román kormánybizottság, amelynek tagjai Tatarescu Gheorghe helyettes miniszterelnök, és külügyminiszter, Pătrășcanu Lucrățiu igazságügyminiszter, Vojtec Stefan nemzetnevelésügyi miniszter és Răfăla Mihail műveltségügyi miniszter szerdán ülést tartott. Az ülésen a román érdekeknek a párisi értekezlet előtt való képviselésének végső módjait tanácskoztak meg.

Mit tartalmaz az olasz és finn béketervezet?

A „Reiter” brit hírügynökség washingtoni tudósítója az Olaszországgal és Finnországgal kötendő béke okmányainak legfontosabb pontjait közli.

Az olasz békeszerződés tervezete többek között a következőket tartalmazza: Az olasz hadsereg létszáma, beleértve a karabiniereket is, 250 ezer ember. Az olasz tengerészet tisztikarának és legénységének állományának végső határa 28 ezer ember, míg a légi haderő létszámát 25 ezer főben szabták meg. Olaszország haditengerészete a következő egységekből áll: 2 pánccelos, 4 cirkáló, 4 torpedóromboló, 16 kisebb csatahajó és 20 korvet-hajó. Olaszország nem rendelkezhet bombavető repülőgépekkel s 200 harci repülőgépet és 150 fegyvertelen szállító repülő-

gépet tarthat. Megtiltották továbbá a gépesített robbanószerek (rakettabombák stb.) gyártását és minden ilyen irányú kísérletezéseket. Nem rendelkezhet 30 kilométernél hosszabb távolságra vivő tűzérővel. Köteles megsemmisíteni a fran-

és Abesszinia függetlenségét. Teljes jogegyenlőséget biztosít valamennyi állampolgára számára fajra, vallásra és népi eredetre való tekintet nélkül, ezenkívül mindenkinek teljes szólás, sajtó-, gyűlékezési stb. szabadságot biztosít.

Bevin, Molotov és Byrnes külügyminiszterek

cia és a jugoszláv határ körzetben levő összes erődtámaszt s hadmentesíteni kell Lampaduzia, Pantellária s a többi meg-erősített szigeteket.

Olaszország lemond gyarmatairól és mandátumos területeiről. Elismert Albánia

A nagyhatalmak a szövetségesek háborus erőfeszítéseivel való hozzájárulásának elismerésképpen támogatni fogják kérését, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete tagjainak sorába lépessen.

A finn békeszerződés kikötései

A finn békeszerződés tervezet legfontosabb pontjai a következők: Finnország átengedi a Szovjetszövetségnek Petsamotartományt. A Szovjetszövetség lemond a Hangoe-félszigeten szerzett jogairól, ezzel szemben Finnország megerősíti azt a bérleti szerződést, amelynek értelmében a Szovjetszövetség támaszpontokat létesíthet Parkhalla Udd környékén. Finnország az erre vonatkozó egyezmény ér-

telmében megerősíti a Szovjetszövetségnek a fegyverszüneti egyezményben foglalt jogát, hogy vasutvonalakat, utakat, vízi és légi utvonalakat használhasson a Parkhalla Udd-i támaszpontokra irányuló személy és áruszállítványok érdekében. — Finnország többi határait az orosz–finn háború után kötött 1941 január 1-i békeegyezmény határozza meg.

Nyolcvantagu hitlerista banda fegyveres támadása Felsőárpold ellen

Szabályos tűzharc során tüzték el a földhöz juttatott lakosságot

(Nagyszében) A szebenmegyei Felsőárpold községben 80 felfegyverzett százsz éjnek idején megtámadta a község utjonnan földhözjuttatott lakosságát és szabályos tűzracl után elűzte őket a faluból. A szűkszávu távbeszélőjelelt arról számol be, hogy szervezett felkelésről volt szó, amelynek élén a következő közismert hitlerista százszok állottak: Kluschi Samoil, Voith E., Sonnenthal Michael, Bitter Samoil, Glatz Samoil és Rechfeld Ioachim. A támadó százszok ismétlőfegyverekkel, pisztolyokkal és kézigranátokkal voltak felfegyverkezve.

A kiűzött lakosság a szomszéd faluba menekült, ahol rögtönzött gyűlésen tiltakozott a hitleristák minősíthetetlen támadása ellen és a bűnösök megbüntetését követelte.

A hatóságok megkezdték az ügy kivizsgálását. A tömegtámadást megelőzően Nagydizsnódon is erőszakos cselekményekre ragadtatták magukat a hitleristák. Két Petri nevű egyén megtámadta és súlyosan bántalmazta az ARLUS két kiküldöttjét és egy munkást.

Felhívás az ifjusághoz!

(Bukarest.) A romániai demokrata ifjuság augusztus 10–15 között tartja alakuló nagygyűlését Brasóban. Ez alkalommal a következő felhívást intézték az ország ifjuságához:

A hosszú évekig tartó súlyos háború és szenvedés után a népek hosszú és igazságos békéje, a feldúlt országok újjáépítése és az emberi sorsok új alapokra való helyezésére törekednek.

A béke ellensége, a világ minden sarkában megbúvó reakciós csoportok, akik a népek közötti gyűlöletet szítják és akik az elmúlt véres háborút a nyakunkba zúdították, mindent elkövetnek, hogy megakadályozzák az olyan tartós béke megteremtését, amely valamennyi nép jogainak tiszteletben tartásán alapul.

Ebben a sorsdöntő harcban, amely egyrészt a szabadságszerető népek, másrészt a reakció között folyik, a népek kell győztesen kikerülnie. A világ ifju nemzedéke, amelynek jobb sorsáért és jövőjéért folyik a harc, teljes erejével kapcsolódik bele a népek eme igazságos harcába.

63 ország és több, mint 400 ifjusági szervezet tömörült már eddig a Demokrata Ifjak Világszövetségébe, hogy egyetemes erővel harcoljon a béke ellenségei ellen és a népek közötti testvériség, szabadság és függetlenség megvalósításáért a lerombolt országok újjáépítéséért és az ifjuság jobb jövőjéért.

Románia ifjusága sem maradhat télen, amikor az ország népeinek jövőjéről, boldogságáról és szabadságáról van szó. A világ ifjuságának példáját követve a nép legszembetűnőbb hagyományainak útjára kell lépnie a hűség és jólet érdekében.

Hazánk ifjuságának nemcsak közös céljai, de közös ellenségei is vannak. Gyakran láttuk már egységre tömörült ifjakat a nép oldalán a demokratikus rendszer megerősítéséért folytatott harcban, a szovinizmus elleni küzdelemben, az együtt élő nemzetiségek közötti béke építómunkájában és az újjáépítési harcban.

Igy született meg a Romániai Demokrata Ifjuság Országos Szövetségének gondolata, amelyet most valósítunk meg. Az ország valamennyi demokratikus szervezeteinek ifjusága erőit egyesítve hívta egybe Brassóba augusztus 10–15-re az ország ifjuságát, hogy lerakják a Romániai Demokrata Ifjuság Országos Szövetségének alapjait.

Hívó szavunkat küldjük az ország ifjaihoz, leányaihoz, hogy erős ifjusági szövetség megteremtésével harcoljunk az új virágzó, demokrata és független Románia felépítésén.

Éljen a romániai demokrata ifjuság első nagygyűlése!

Éljen a Romániai Demokrata Ifjuság Országos Szövetsége!

Éljen a Demokrata Világifjuság Szövetsége!

Előre a tartós békéért és a boldog Romániáért!

Az ifjusági nagygyűlés előkészítő bizottsága.

== HIREK ==

Magyar földművesek!

Küzdünk azért, hogy a föld magántulajdonának alapján álló gazdaságokat meg erősödjék s hogy új mezőgazdasági felszerelés, valamint új állatállomány beszerzésével tovább fejlődhessék. E célból olcsó és hosszú lejáratú hitel kivívásával akarunk segítségetekre lenni. Azon leszünk, hogy a mezőgazdasági termékek árai igazságos egyensúlyba hozassanak.

(A MNSZ választási kiáltványából)

— Emlékezés Petőfi új. A Magyar Népi Szövetség brassói szervezete 1946 július 26-án, pénteken este 7 órai kezdettel a Mester utcai színházban taggyűlés keretében emlékezik meg a nagy költő szabadságharcáról. Ebből az alkalmából Halász Gyula tanár tart előadást „Petőfi, a világszabadság költője” címmel. Ezután az ifjak közül többen verseket adnak elő.

— A MNSZ óbrassói tagozata f. év július hó 24-én, szerdán este taggyűlést tart. Pontos megjelenést kér a Vezetőség.

— Megnyitotta csecsemőotthonát a brassói MNSZ női csoportja. A MNSZ brassói szervezete felhívja a brassói szülőket, hogy, akik kisgyermeküket a csecsemőotthonban akarják elhelyezni, jelentkezzenek a szervezet Mester utca 16 szám alatti színházában, ahol részletes felvilágosítást nyújt a vezetőség. A MNSZ női csoportja egyébként hálás köszönetet mond azoknak, akik anyagi és erkölcsi támogatásukkal hozzájárultak a csecsemőotthon-alapra rendezett műsoros estély sikeréhez.

— A fa- és erdőmunkások szakszervezete felhívja tagjait figyelmét, hogy csütörtökön, 1946 július 25-én délután 6 órakor gyűlést tart a szakszervezet Szabadságtér 26 szám alatti színházában. A megjelenés kötelező.

— A Zsidó Demokrata Komité szerdán, 1946 július 24-én délután pontosan fél 7 órakor tartja meg szokásos heti ülését. Zsidó férfiak és nők, legyetek ott mindannyian!

— Megalakult a Nemzetközi Rádió Szervezet. A háború befejezése óta ez év június 24-én gyűltek össze első ízben az európai rádióállatok képviselői a belga fővárosban. A gyűlés legszébb vívmánya a Nemzetközi Rádió Szervezet megalakulása, míg meglepetése az, hogy az angol rádió, a BBC egyelőre nem csatlakozott az új szervezethez. A politika tükröződését vetítő véleményeltérések áthidalására javaslat hangzott el, amely szerint még ez év őszén világértékgyűlést hívnak össze olyan szervezet létesítésére, amely mind az öt világrész rádióállatait magába foglalja. A technikai albizottság elsősorban a szovjet küldöttségnek azzal a javaslatával foglalkozott, mely elvi alapelvint minden nép és kisebbség részére követeli az önálló és szabad rádiózás lehetőségét. A bizottság elfogadta ezt a tervezetet.

— 100 mérgezett nő Párisban. Párisi jelentés szerint a múlt héten több, mint száz mérgezett nőt szállítottak be a francia főváros kórházaiba. A nők nagy része a francia hadseregben teljesített segédszolgálatot. A rendőri vizsgálat megállapítása szerint ez a mérgezési eset hasonló ahhoz, amelyet a Montmartre nevű negyedben is elkövettek, ahol ugyanis arzen volt a kenyérben. A rendőrség azokra a német foglyokra gyanakszik, akik a francia hadsereg élelmezési osztályán segéd-szolgálatra vannak beosztva.

— Szolgálatos gyógyszerárak Brassóban. Szerdán: Tavitián, Fekete utca 18. és Mumiuanu, Hosszú utca 99. Csütörtökön: Tulliu, Szabadságtér 1 és Joás, Kut utca 7.

* Köszönetnyilvánítás. Szívünk nem szűnő fájdalommal mondunk köszönetet a Brassói Csizmadia Ipartársulatnak, a Református Egyház Presbitériumának és mindazoknak akik szeretett férjünk, illetve édesapánk, Beedeák György csizmadia-mester elhalálozása alkalmával ravatalára koszorút helyeztek, vagy részvételeket nyilvánítottak, a Gyászoló család.

Lemondott a MNSZ háromszékmegyei elnöke

Teendőinek ellátásával Demeter Andrást bízta meg

(Sepsiszentgyörgy, a N. E. tudósítójától.) A Magyar Népi Szövetség háromszékmegyei végrehajtóbizottsága hétfőn este rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlést abból a célból hívták össze, hogy megvizsgálják azokat a kérdéseket, amelyek az utóbbi időben szorosan egybeesnek a vármegyei MNSZ munkájával. Tekintettel a gyűlés rendkívüli fontosságára, azon a tagok csaknem teljes számban megjelentek. Ugyancsak résztvettek a gyűlésen Kovács Zsai János és Tompa István, a MNSZ százaz infézőbizottságának a tagjai is. A végrehajtóbizottság

Kiss Árpád alelnök elnöklésével foglalkozott Szász Imre vármegyei elnöknek a lemondásával. Szász hétfőn délelőtt írásban jelentette be az elnöki tisztségről való távozását. Lemondó levelében indoklta az utóbbi időben megnövekedett elfoglaltságára hivatkozik, hangoztatva, hogy a MNSZ megszokott munkakörét a választások előtt nem tudná kellőképpen ellátni. A végrehajtóbizottság méltányolta Szász elnök által felhozott indokokat és a lemondást egyhangúlag elfogadta.

tudomásul a vármegyei végrehajtóbizottság döntését. Értesülésünk szerint a napokban küldöttséggel fogják felkeresni, közbenjárását kérve a kárt szenvedett gazdák hatékonyabb megsegítésére.

Művészet és Művelődés

Sepsiszentgyörgyre érkezett a Székely Színház

(Sepsiszentgyörgy.) A marosvásárhelyi Székely Színház, Tompa Miklós vezetésével székelyföldi körútja során Sepsiszentgyörgyre érkezett. Szentgyörgyön sohasem látott vendégszeretettel fogadták a kitünő együttest. A város vezetősége ingyen bocsátotta rendelkezésükre a városi dísztermet, ahol az előadásokat fogják megtartani. A város lakossága is a jegyek teljes felvásárlásával tüntetett a Székely Színház mellett. Az első előadást ma, szerdán este tartják meg, amely alkalmából Andrási Márton fellépével Lehar Ferenc operettjét a „Mosoly országát” mutatják be.

Megjelent az Utunk

Immár harmadik számához érkezett az „Utunk”, az erdélyi magyarság egyetlen időközi lapja. A nagyszabású Petőfi-napok küszöbén a fehéregyházi síkon elcsétt halhatatlan költő emlékét idézi ez a szám.

A lap második oldalán „Mit tartanak irodalmunk legfontosabb kérdéseinek?” cím alatt az erdélyi magyar írók érdekes nyilatkozatokban világítják meg irodalmunk és íróink útját. Az irodalmi részt Kovács László finom tollal megírt előbeszélése, Létei Lajos és Kiss Jenő versei képviselik. Külön figyelmet érdemel Arghezi Tudorak, a nagy román költőnek bemutatása. A román költő formai tökélyét kíváncsian adja vissza János-házy György és Anani Ádám egy-egy versfordítása.

Különösen tartalmas a lap gazdasági kérdésekkel foglalkozó része, melyet kiváló erdélyi gazdasági szakembereink írtak. Ezenkívül több könyvbírálat, művészeti kérdésekkel foglalkozó cikk és politikai kérdések feltárása bővítik ki és teszik teljessé ezt a számot.

Nagyszabású Petőfi ünnepségek az országban

Bukarestben a régi szenátus nagytermében tartják az idei Petőfi-ünnepélyt, melynek magyar előadója Nagy István munkásíró. Az ünnepélyen Costa Carei Petőfi verseinek művészi román fordítója számos Petőfi-verset mutat be román átlátásban. A július 27-én, szombaton este lezajló geszvári Petőfi-ünnepély szónoka Benedek Marcell egyetemi tanár. Az estélyre meghívják a bukaresti Román-Magyar-Társaságot és a Román Írók Szövetségét, a budapesti Magyar Írók Szövetségét és a Magyar-Román Társaság íróit és művészeit is.

Néhány nappal a Petőfi-hét után Bukarestben a Román Írók Szövetsége saját kezdeményezéséből nagyszabású román Petőfi-ünnepélyt rendez azzal a céllal, hogy a román szellemi életben is tudatosítsa Petőfi dunavölgyi szabadságharcos hagyományát s azt a tényt, hogy Petőfi szellemi örökségét Erdélyben közösen őrzik magyarok és románok. A román Petőfi-est alkalmából mutatják be és méltatják Costa Carei Petőfi-fordításait.

Brassói mozgófilm műsora:

Aro: A különös várur. — Astra: Enyém vagy! (magyar film). — Capitol: Így akartok élni. — Corso: Menekülő ember (magyar film). — Redut: Csak névleg... — Románia Liberá: A fehér kísértet. — Lumina: Előrel — Șaia: Gunga Din.

Örömmel fogadják Demeter Andrást megbízását

A végrehajtóbizottság az elnök teendői idejének ellátásával a közgyűlés összehívására Demeter Andrást alelnököt bízta meg. Demeterben sokat nyert a háromszéki MNSZ, mert eddig is fáradhatatlan harcos volt, aki szabad idejének minden percét a MNSZ-ben töltötte, és a munkából derekasan kivette a részét. Demeter mint ismeretes, régi madoszista, aki évek hosszú során a nemzetiségi egyenjogúságot, a román-magyar barátságért harcolt. A felszabadulás után Háromszékmegye főispánja lett, s e tisztség betöltésénél is tiszta demokratikus magatartásáról és szakérteleméről tett tanúbizonyságot a vármegye egyetlenes lakosságának általános megelégedésére.

Külön ki kell emelnünk a székelyföldi föld- és ásványvizek érdekében kifejtett munkásságát. Erdemének külön fejezete az a nagyszabású és körültekintő előkészítő munka, amelyet a MNSZ székelyudvarhelyi nagygyűlése előtt fejtett ki.

A magunk részéről is a legmelegebben üdvözljük Demeter új tisztségében és örömmel látjuk, hogy a háromszéki MNSZ végrehajtóbizottsága a legszerencsésebben választott, amikor őt jelölte ki a vármegyei MNSZ élére. Tudjuk és hiszszük, hogy ebben a tisztségében is fáradhatatlanul fog harcolni a MNSZ zászlaja alatt az itt élő népek megbékéléséért.

A háromszéki szárazságtól és jégkárosult gazdák is megnyugvással vették

A székelyföldi iparosítása érdekében

megalakul a „Horizont” részvénytársaság

(Brassó) Emlékeztünkben él még a Magyar Népi Szövetség május 10—11-én Brassóban megtartott országos gazdasági értekezlet, amelyen Kurkó Gyárfás országos elnök megnyitotta beszédében rendkívüli éleslátással szögezte le azt az alapelvet, hogy a magyarság nemzetiségi létét, érvényesülését és fejlődését a legnagyobb mértékben attól függ, hogy megeremti-e gazdasági létfelelősségeit? A brassói országos gazdasági értekezleten két nagy kérdéskörrel foglalkoztak. Egyik az, hogy felállítsák a Magyar Gazdasági Tanácsot, amely azóta meg is kezdte működését. A másik az, hogy „Horizont” néven részvénytársaságot alapítsanak Brassó székelyföldi helyen. Ennek hivatása lesz a Székelyföld sokat emlegetett iparosításának a gyakorlati megvalósítása. Ezzel a két határozattal a Magyar Népi Szövetség fontos határkövet tett le a magyarság gazdasági

életének menetében, ahonnan új korszak kezdődik el: a fejlődés időszaka.

A MNSZ brassói szervezetének gazdasági bizottsága értekezletet tartott a „Horizont” részvénytársaság életrehívása érdekében. Az értekezleten a gazdasági megbízott bejelentette, hogy a kormány hozzájárulásának megszerzése folyamatban van.

Az értekezlet elhatározta, hogy legközelebb a brassói MNSZ gazdasági bizottsága felhívással fordul a helyi székely megye lakosságához, hogy minél szélesebb körben kapcsolódjanak be a részvénytársaság alapító munkájába. A nagyhivatású részvénytársaság létesítését népi alapon helyezzük. Ez azt jelenti, hogy az alapításban nem néhány gazdag tőkes vesz részt, hanem maga a nép, Lehetőséget nyújtanak arra, hogy a legszűkebb érdekvilág magyar ember is résztvehessen az alapításban.

Védekezés a szárazság ellen

Már két éve tart a szárazság anélkül, hogy az időjárás kiszámíthatatlansága elleni védekezni igyekezne az ország mezőgazdasági lakossága. Előrelájk az állat-állományt és beletörődnek abba, hogy sorozatosan rossz termés tegye próbára anyagi ellenálló képességüket. Egyiptomra, még forróbban süt a nap és még kevesebb esőt kap mint a mi földünk, de már ötezer évvel ezelőtt megoldották az öntözés kérdését.

Nekünk a civilizáció jóvoltából sokkal több energia és segédesszköz áll rendelkezésünkre, mint a furaókor egykori népének, mégsem tettünk semmit ezen a téren.

Öntözünk kell a szántókat és legelőket, ezáltal jó és bőséges termést biztosíthatunk minden esztendőben. Mesterséges esőberendezéseket kell felállítani. Ezekhez természetesen nagy nyomás alatt levő víz szükséges. A kellő nyomást háromféleképpen lehet biztosítani:

1. hegyes vidéken természetes esés által;

2. patakokból szivattyú segítségével;

3. kutakból, szintén szivattyú segítségével.

A szivattyúzashoz a nagy tömegben való és olcsó gyártás elősegítése céljából egységes centrífugaszivattyú-formát kell a szakembereknek tervezni, nagy súlyt helyezve annak egyszerűségére. A szükséges hajtórót a villamos erőmű telepek, vagy ahol ilyen nincsen nyersolajmótorok szolgáltatnak. A villamos erőművek a hajnali órákban más célra úgy sem termelnek áramot, tehát előnyös megállapodásokat lehetne kötni. A nyersolajmótorok átlagos fogyasztása nem számottevő, de a petróleumtermékek ára Romániában különösen sem nagy, tehát füzembhelyezésük nem jár nagy költség-gel.

Az öntözési tervet kidolgozásához és megvalósításához nem is kellene sok, csak némi jóakarát, szaktudás és — pénz.

MÜLLER de VANDAU ZOLTÁN
okl. gépészmérnök.

Elpusztult kulturák nyomában

A középkori és ókori kultúra maradványairól számol be Vaszlifj Siskov, az Ozbég Tudományos Akadémia régiségtani intézetének igazgatója. Különböző újabb ásatások eredményeiről tudósít, s ezek az ásatások a mi időszámításunkat megelőző korok eltemetett egykori nagy művelődéséről beszélnek. Közép-Ázsia, különösen a mostani Ozbég köztársaság, az emberi civilizációnak egyik legrégibb tűzhelye volt. Az 1937-ben történt ásatások Termez város közelében megtalálták a neandervölgyi ember birtokait, (sondázának részeit és kovából készült szerszámaikat.

Kiderült, hogy a neandervölgyi ember nagyobb területen élt, mint eddig hitték.

Ozbekisztán déli részén, Zaraut község közelében, a Gliszár-hegység egyik délnyugati nyúlványán barlangjakokat találtak, melyek a történelemelőtti ember vadászjeleneteit ábrázolják. Hasonló nyomok Közép-Ázsiának majd minden részében találhatók. Különösen termékeny volt a részben az 1937-1945-ben lefolytatott expedíció az Amu-Darja jobbparti síkságán, a mostani Bazikum sívágán, ahol fölülte érdekes kőkori település maradványait találták meg. Kiderült, hogy a mi időszámításunk előtt másfél évezreddel már a csatornák egész hálózata szelte át ezt a síkságot, amelyen magasszintű földművelés folyt.

A homok alá temetve hatalmas települések maradványait találták meg. Itt bukkantak Toprak-Kala holt városra is. A pusztai éghajlat szárazsága ennek a városnak a maradványait ép állapotban tartotta meg. Ma is 20 méter magasra emelkedik a föld színe fölé a város kormányzó palotájának a tornya. A temérdek kulturális maradvány élénk cáfolat arra a náci propagandára, hogy a kultúra őseremlékei ott voltak.

A német törzsek — Julius Caesar tereise szerint is — még mint vad őshódok kóboroltak az erdőkben, amikor Közép-Ázsia népei már városokat és várakat építettek, ismerték az iparokat, teljesen kialakult volt a társadalmi rendjük, amely messze felülmúlta a germán törzsek kezdetleges társadalmi szervezetét.

Az Amu-Darja síksága nem egyetlen középpontja Ozbekisztán ősi kultúrájának. Egy másik ilyen középpont a mostani bucharai oázis és a vele kapcsolatos nyugati terület, ahol 1937-44-ben történtek ásatások. Ezen a homokosvároson is széleskörű csatornázások maradványai beszélnek egykori magas mezőgazdasági kultúráról. A régi Barahsa városban kiásták a kormányzó palota romjait. Bár megmaradt ennek a városnak és pompájának emléke, sokáig nem tudták, hogy hol fektet. A palota falait kiváló domborművek ékesítették. Az egyik helyiségben falfestményt találtak, amely elefántokon ülő fegyveres emberek harcat ábrázolja sarkányokkal és oroszánokkal.

Bár ez a művészet rokonságot mutat a szomszédos népek, így a kínaiak művészetével, kétségtelen, hogy a középkori nép magas művészi kultúrát is teremtett.

Erre az ősi művészetre jellemző a Szogdij korszakból eredő vár romjai a Szir-Darja partján, Begovat város közelében. A várban sok kerámiát, különböző műtárgyat, köztük egy aranyból és díszített csontokból találtak. Jellegzetes az a fazekes műhely, amelynek égető-kemencéjében találtak meg éppen égetés alatt levő edényeket. Valószínűleg valamely váratlan esemény, talán éppen egy katasztrófa miatt maradt hirtelen abba az égetés, így aztán az edények teljesen sértetlen állapotban maradtak meg. Érdekes az is, hogy ennek a fazekaskemencének az alakja és felépítése jóval későbbi korok kemencéire emlékeztet, olyanokra, amelyeket a rómaiak építettek, de egész Európában meghonosodtak, Angliát is beleértve.

Nyilvánvalóan utal Közép-Ázsia és Európa kulturális kapcsolataira. Hangsúlyozza Siskov igazgató, hogy ez a vázlat távolról sem ad teljes képet az expedíciók eredményeiről.

A palesztinai brit kormány számos tagja is a jeruzsálemi bombamerénylet áldozatai között van Palesztina főkormányzója kihallgatáson az angol királynál

(London.) A Jeruzsálemi „Dávid Király” szállodában székelő brit katonai főparancsnokság ellen elkövetett bombamerénylet nagy megdöbbenést keltett. A bombamerénylet méretei sokkal nagyobbak, mint ahogyan azt először hitték. Eddig az omladékok alól 50 ember holttestét szedték ki. Másik 55 személynek nyoma veszett és azt hiszik, hogy szintén halálosan sebesültek a romok alatt. A súlyosan sebesültek száma 53. Az angol kémelhárító szolgálat jelen-

tése szerint a robbanást előidéző bombákat tejeskannákban arab ruhába öltözött egyének csempészték be az épületbe. Valószínűnek látszik, hogy a merénylők a két zsidó terroriszervezet: a „Stern” és az „Irgun Zewi Leumi” tagjai voltak. Egy brit tiszt felfedezte a merénylőket s a katonák utánuk is löttek, de sikerült elmenekülniük.

Az áldozatok között van a palesztinai kormány 11 főmértőse, számos angol főfő, valamint több arab és zsidó tisztviselő is.

Cuningham tengeri nagybíró, Palesztina főkormányzója, aki jelenleg Londonban tartózkodik, a merénylet hírének vétele után kihallgatáson jelent meg György angol királynál. Az alsóház rendkívüli ülést tartott, amelyen részt vett Montgomery tábornagy vezérkari főnök, valamint a brit tengeri és légi haderő főparancsnokai is. Attlee miniszterelnök valószínűleg nyilatkozni fog a legutóbbi palesztinai eseményekről.

Módosítják a nyugdíjtörvényt

Felemelik a köztisztviselők nyugdíját

(Bukarest.) A köztisztviselői szabályzat módosításával kapcsolatosan a kormány gondolt kíván fordítani a már nyugdíjazott köztisztviselők szociális helyzetére is és ennek megjavítása érdekében gyökeresen módosítja a köztisztviselők nyugdíjtörvényét.

Az 1943. év óta többször módosították a köztisztviselők helyzetét szabályozó törvényt, a módosítások során kisebb hiányosságok keletkeztek, amelyeknek megszüntetését most hajtja végre a kormány.

A módosításokkal kapcsolatosan átszámítják a nyugdíjazott köztisztviselők nyugdíját is, biztosítva részükre a jelenlegi viszonyoknak megfelelő létminimumot éppen úgy, mint a tényleges szolgálatban levő köztisztviselők részére.

A módosításokat és a nyugdíjak kiegészítését, illetve átszámítását a folyó évi október 1-ével eszközlik, a nyugdíjazott köztisztviselők tehát ettől az időponttól kezdve kapják meg új összegű nyugdíjukat.

Vakmerő rablógyilkosság Brassóban Megöltek és kifosztottak egy vendéglőst

(Brassó.) Hétfőn éjszaka ismeretlen tettesek meggyilkolták, majd kifosztották Tudor Iont, a Honvéd-utca 36 szám alatti vendéglő tulajdonosát.

Párvu Vasile, a brassói kerületi rendőrség nyomozója és a hatósági orvos helyszíni vizsgálatok megejtése után a következőket állapították meg: A gyilkosság este fél 10 körül történt. Tudor Ion felesége Sepszentgyörgyön tartózkodott, a vendéglőben csak maga szolgált fel. A szomszéd, Ardelean Ion vallomása szerint hétfőn este fél tíz óra körül, amikor bent járt a vendéglőben két középkorú férfit látott az egyik

asztalnál ittas állapotban. Ardelean a számla kiegészítése után eltávozott. Hogy ezután mi történt, azt nem tudja. A rendőrség feltevése szerint a gyilkosságot ez a két ismeretlen férfi követte el.

A gyilkosok a 72 éves de még erőteljes állapotban lévő férfit nadrágszíjjával megfótták, majd a pénztárból több mint három millió lej magukkal vitték. A rendőrség bűnjelként lefogott két borospoharat és a „Drum Nou” egy példányát, melyen olvashatatlanságok vannak. A nyomozás tovább folyik.

Gyűlést tart a brassói MNSZ ifjúsági csoportja

(Brassó.) A Magyar Népi Szövetség brassói ifjúsága hétfőn, 1946. július 20-án nagyfontosságú taggyűlést tart a székházban. Napirenden: az országos ifjúsági értekezlet kiküldötteinak megválasztása, beszámoló az elévült munkáról, az ifjúság további működésének iránya, kérdések és indítványok szerepelnek.

Az ifjúsági csoport felkéri a magyar ifjúságot, hogy minél nagyobb számban vegyen részt a gyűlésen.

Közljük, hogy a brassói Haladó Ifjúság csütörtökön 1946. július 25-én délután 4 órai kezdettel ifjúsági nagygyűlést tart a Romania Libera mozgóban. A MNSZ kéri ifjúsági tagjait, hogy okvetlenül jelenjenek meg.

Ugyancsak a MNSZ ifjúsági csoportja szombat, 1946. július 27-én este 9 órai kezdettel kultúrét rendez, amelyen közreműködik a Kerekes zenekar is.

Szabadságidő alatt is igénybe vehető az üzemi étkező

(Bukarest.) A keretszerződések vitás ügyeivel foglalkozó központi bizottság legutóbbi ülésén többek közt a kérdés is foglalkozott, hogy joguk van-e szabadságidejük alatt a dolgozóknak az üzemi étkezők igénybevétele? A bizottság úgy döntött, hogy igénybe ve-

hetik az étkezőket, azonban a szabadságidő alatt a vállalat nem köteles fizetni a tényleges munka idején vállalt hozzájárulást. Vagyis a dolgozóknak teljes összegben meg kell fizetnie az étkezés költségét.

MOST MILLIOMOS LEHET AZ ÁLLAMI-SORSJÁTEKON

Fértek, egyetlen elővigyázatlanság képes jövőjüket és családjukat tönkretenni.

Éppen ezért legyenek elővigyázatosabbak és használjanak állandóan

VENEX-et

a nembetegségek legbiztosabb óvszerét.

A dr. Wander üzemi készítménye

Kísérletek az új burgonyafajtával

Meghonosítják nálunk is a nem korcsosodó burgonyát

(Bukarest) A mezőgazdasági évszázadok alatt lényegében vajmi keveset fejlődött. Ezzel szemben a Szovjetszövetségben rövid két évtized alatt, hála az államilag támogatott kutató munkának, különböző növényfajták keresztezésével valósággal forradalmasították a mezőgazdaságot, a gabonaművelést, a kaporat, a takarmányfélék terén éppúgy, mint a gyümölcs-termesztés tekintetében.

Nálunk az előző kormányok teljesen elhanyagolták a mezőgazdasági termelés fejlesztését. Ennek tulajdonítható, hogy a gabonaféle és egyéb növények termelése átlaga jóval gyengébb, mint a környező országokban. A Groza-kormány az első, amely fokozott figyelmet fordít a tudomá-

nyos kutatásoknak. Országos tanácsot létesített e célból és minden eszközzel támogatja a kutatók munkáját.

A mezőgazdasági termelés megjavulása érdekében a Szovjetszövetség, Románia rendelkezésére bocsátotta forradalmi újításainak ismeretanyagát.

Az országban felállított mezőgazdasági kísérleti állomásokon folynak azok a próbatermesztések és kísérletek, amelyek a Szovjetszövetség kutatói által keresztezett és kitermesztett új gabona és egyéb növényfajtákat igyekeznek meghonosítani az országban. A Bukarest melletti báneasi kísérleti állomáson sikerrel járt annak az új szovjet burgonyafajtának meghonosítása, amely egy helyben való huzamo-

sabb termesztés után sem korcsosodik el. Ennek, amikor idegen államokból nem lehet nemesített vetőmagvakat hozatni, nagy jelentősége van.

Lisenko neves szovjet-akadémikus nevéhez fűződik e rendkívül gazdaságos burgonyafajta kitermesztésének sikere. A báneasi kísérleti állomás a tavalyi és az idei szárazság ellenére is a legjobb eredménnyel végezte Lisenko tanár előírásait alapján az új burgonya próbatermesztését.

Jó eredményeket mutatnak a Szovjetszövetségben meghonosított kacsukult-fvények is, amelyek a mi éghajlatunk alatt is jó termést hoznak. A kísérleti állomás vegyi műhelyében megállapították a kacsuk kivonásának módját is.

A Brassómezei MNSZ ifjúsági megyei értekezlete

(Brassó.) Az országos ifjúsági értekezletet augusztus 23—25-én tartják meg. Ezen az országos értekezleten Brassó megye magyar ifjúságát a magyar lakta falvak kiküldöttei közül megválasztott földműves ifjak fogják képviselni. E megbízottak megválasztása céljából a MNSZ ifjúságának vezetősége megyei értekezletet hív össze, mely folyó hó 28-án reggel 8 órakor veszi kezdetét a Magyar Népi Szövetség (Vlad Tepes 16 szám) székházában. Minden községből két kiküldött (egy fiú és egy lány) hozza magával a helyi szervezet megbízólevelét. A város nehéz élelmiszeri viszonyaira való tekintettel a kiküldöttek egy napi élelmet is hozhatnak magukkal.

Hubert István fogászati műterméi

Brassó, Regele Carol I. (Kapu u.) 36. szám alatt megnyitotta.
Fogad délelőtt 11-12 délután 3-6-ig.
Telefon 30-33.

Testnevelés

Kik képviselik a színeket a cseh-román tenisz-mérkőzésen?

(Brassó.) Szombaton és vasárnap egész nap érdekes tenisz-mérkőzések színhelye volt a magánalkalmazottak cenzúrát teniszpályáján.

Egy előző számunkban már hírt adtunk arról, hogy az ország legjobb teniszezői Brassóban fogják lejátszani az erőviszonyok eldöntését tisztázó mérkőzéseket. Erre az alkalomra Brassóba érkezett Tanasescu országos bajnok, Rurák (Bececky Magda) Románia teniszbajnoknője, Rurac, Schmidt (Cucule), Strudza, Bedin Tudorel és Bedin M. edző.

Az érdeklődő közönség soraiban ott láttuk a fehér sport kedvelőin kívül a helyi sporthatóságok összes vezetőit és számos bukaresti vendéget is.

Az első nap meglepetése Carafus barátságos jellegű győzelme volt az országos bajnok Tanasescu felett 6:3, 6:1, 0:6, 6:3 arányban.

A kétnapos színvonalas játékban a brassói teniszezők részéről nagy sikerrel szerepeltek Székely II., Bogdan és Voinescu.

A tulajdonképpen döntő, amely a Carafus és Rurac közötti erőviszonyt volt

hívta eldönteni, Carafus javára dőlt el. Így az augusztus 23—25-i bukaresti cseh-román nemzetközi tenisztalálkórón Tanasescu és Carafus fogják képviselni Románia színeit.

Rövid sporthírek

(Bukarest.) A labdarúgó szövetség legutóbbi tartott ülésén megadták az engedélyt a belgrádi Dinamo romániai vendégszerepléséhez. A Dinamo csapata augusztus 15—18 között a fővárosban a CFR-vel és az ITA-val fog játszani.

(Bukarest.) Fővárosi sportkörök és a csehországi Bata cég romániai képviselője között megállapodás jött létre 1000 drb.

Kerékpár gumibroncs szállítására. A rendelkezés a legközelebbi idő alatt Csehországból, repülőgépen érkezik az országba. Az abroncsokból elsősorban a Románia körüli Kerékpárverseny résztvevői fognak részesülni. A fenn maradó mennyiséget a kerékpár versenyeket rendező egyesületek kapják jutányos áron.

APROHIRDETÉSEK

Szavanként 300 lej, állástkeresőknek és „Ki tud róla?” rovatban 120 „Jagatlan” vagy „Kereskedelem-ipar” rovatban 300 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Jellege vagy kiadói címzés pótlója 500 lej. Díjak előre fizetendők.

FOGLALKOZÁS

Tímár mesterkönyvvél rendelkező üzletvezető keresek azonnali belépésre, szv. Ráduly Gáborné, Gyimesbük. 6309-f

Iroda vagy rendelő takarítását vállalom kis szoba ellenében. — Cim a kiadóban. 6328-f

Főzintű bejárás mindenestől fűtessel azonnali felvételre, Brassó, Szt. Ioan 14. Emelet. 6334-f

Házvezetőnőt azonnali belépésre keresek, Sepsiszentgyörgy, Olt u. 12. 6340-f

Székfő állást keresek azonnali belépésre személy vagy tehergépkocsira érdeklődni lehet a kiadói hivatalban. 6341-f

Okl. vegyész mérnök, fiatal, üzemi gyakorlati alkalmassággal keres. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 6351-f

Önállóan dolgozó cukrászmester alkalmassággal keres. Cim: Thoman Béla, Libertății 2. Ajánl. 6352-f

Gyors és gépirónk állást keres. Leveleket „Szorgalmas” jelleggel kérem a kiadóba leadni. 6356-f

ADÁS - VÉTEL

Veszek tintásvegeket! Elekes könyvkereskedés, Brassó, Regele Mihai 25. 6268-a

Azonnal eladó egy szívrozott motor teljes felszereléssel. Kifutó állapotban. Tamás Jenő Csikszentmárton. 6335-a

Egy perzsa szőnyeg eladó, Sepsiszentgyörgy, Vörösmarthy utca 18 szám. 6336-a

Eladó egy jókarban levő Chevrolet-Trach teherautó. — Érdeklődni lehet Barót, Király utca 43. 6337-a

Keresek ügyes pultot és vitrit Magrico, Brassó, Regele Carol 40. telefon 3632. 6345-a

Satoc (gumicipő) gumitalp, autógumibocskor, valamint literes üveg és Batadera ruhafesték konvenciók árban „Pachoin”. — Slavovits, Braşov, Muraşanilor 7. (Arvaz u. utca). 6346-a

Butor, fűrdőszoba berendezés eladó. Megtekinthető: Palandjoglu Brassó, Mihai Viteazu 112. 6347-a

Jégszekrény 3 polcos tágas jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 6349-a

Két üzemképes faragógép stírgősen eladó. Cim: Sepsiszentgyörgy, November 7. ut 14. sz. 6355-a

Eladó 60 óráds fondórp új állapotban, órákkal. Kovács, Hunyadi út 104 sz. 6357-f

KERESKEDELEM-IPAR

Modern furnérok butorok kaphatók Juresák Gyula asztalosnál. Sepsiszentgyörgy, Székely Marsal ut 11. 6338-k

Veszek kis iparrálatot (vagy betárolásnak). Részletes ajánlatokat „Iparrálat” jelleggel a kiadóba kérek. 6348-k

Egy 50. H. P. Schluter márkájú egy hengeres fekvő nyeresolaj motor eladó. Megtekinthető Kelemen Györgynél, Serecaia, jnd, Párgara. 6349-a

INGATLAN

Házak, telkek, vételt, eladást közvetíti Landau, Braşov, Genéral Moşoiu 25. Telefon 17-23. 6044 -

Szoba és konyhabutor olcsón eladó. Brassó, Virgil Onitru 10. 6325-f

Eladó ház négyszög egy szoba, konyha, egy szoba két szoba, konyha lakással. Nagy udvar. — A kétszobás lakás beköltözhető. Brassó, Str. Crucii 73. 6326-f

Ház és telek eladó, Sepsiszentgyörgy, Lenin ut 5. Érdeklődni lehet: Bucur, Str. Dăbâncu 10. I. Tel. 259.50. 6354-i

Nagy választék különféle butorokban:

Furniós ebédlők, Kombinált szobák, Hálólok, Bekamierak, Meverők, Kárpított fotelek és székek.

Különféle hajlított butorok, székek, fogasok, virágállványok. Konyha berendezések, gyerekágyak és székek, nyugágyak.

Markovits Hermannál

Brassó, Str. Reg. Carol No 12. Telefon 2752.

* Csikszerezán apró- és kerekesebb hirdetések eredeti kiadói hivatali áron felveszt oltani megbízottunk, Kosztői Lajos-utca 74 szám.

UJSÁG-MAKULATURA

kapható a

Népi Egység

kiadóhivatalában

Brassó, Piaţa Enescu (Rózsa-tér) 2 szám.

Felhívás.

Kérjük az Economatul Brasovul mindazon tagjait, kik tűzfűtést rendeltek, hogy annak árát pénztárunknál **mielőbb fizessék be**, mert a fűtészállítást rövidesen megkezdjük.

Economatul Brasovul.

Bérbeadási hirdetés

Az Iparosok Otthona, Csikszerezda, Petőfi-utca 20. bérbeadja 2 utcai szoba, konyha, szoba, pince helyiségeit, mostanig vendéglő volt, a város központjában, az udvarban 2, esetleg 4 szoba lakásnak. Zárt ajánlatok 1946. július 27. déli 12 óráig fogadhatók el. A vezetőség fenntartja magának a jogot, hogy kinek adja ki, elfektetve a megajánlott összegből. Ajánlatok 1946. július 28-án, d. e. 10 óra körül bontatnak fel. Felvilágosítást naponta 8—12 óráig lehet beszerezni a vezetőségtől.

Kettőszáz köbcentiméterig

jókarban levő

motorbiciklit

kifogástalan gumikkal keresek megvételre.

Ajánlatokat kérem a Népi Egység kiadóhivatalába, Brassó, Piaţa Enescu (Rózsa-tér) 2 szám beadni.

Orbán Endre M. A. B. S. feltgyelő Budapest, úgy a maga, mint a közeli és távoli rokonok nevében tudatja, hogy forrón szerető édes anyja

őzv. Orbán Ferencné szül. Gáspár Katalin

életének 77-ik évében, hosszas szenvedés után folyó hó 22-én Baróton visszaadta lelkét Teremtőjének.

A megboldogult földi maradványait Barótról Brassóba szállítjuk és ott helyezkedik örök nyugalomra a református egyház szertartása szerint f. hó 24-én délután 4 órakor szerettei mellé.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott.

Barót, 1946. VII. 22.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy az általunk szeretett férj, apa, nagyapa

TODOR JÁNOS

kereskedő

72 éves korában váratlanul elhunyt.

Temetése szerdán július 24-én délután 5 órakor lesz a Honvéd utca 36. sz. gyászaházban.

Brassó, 1946. július 24.

A gyászoló család.